

Ekonomikas ministrija

Cilvēkkapitāla stratēģiskā attīstība un iespējas

12.06.2024.

PRODUKTIVITĀTE

procentos no ES vidējā līmeņa

50%

2018

1004

60%

2023

1537

72%

2027

2000

VIDĒJĀ MĒNEŠA BRUTO DARBA ALGA

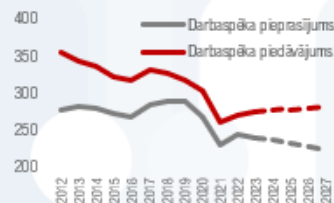
eiro

ESOŠĀ SITUĀCIJĀ, IZAICINĀJUMI

MAZKVALIFICĒTI NODARBINĀTIE

ar vispārējo vidējo un pamatizglītību, tūkstoši

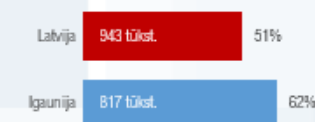

50 000

MAZKVALIFICĒTO PĀRKVALIFIKĀCIJA

DIGITĀLĀS PRASMES IZGLĪTĪBA

iedzīvotāji ar pamata digitālajām prasmēm

51% ⇒ 70%

943 TŪKSTOŠI 1.3 MILJONI

STEM DEFICĪTS

tūkstoši

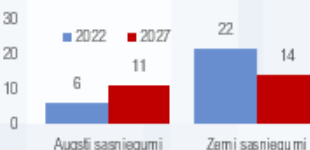

+6 000

ABSOLVENTI AR STEM PRASMĒM

PISA SNIEGUMS MATEMĀTIKĀ

Skolēnu (15 g. vecumā) mācību rezultāti, procentos

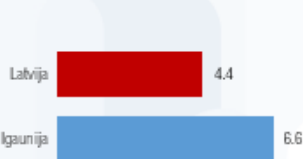

6% ⇒ 11%

VISMAZ 11% IZGLĪTOJAMO AR AUGSTIEM SASNIEGUMIEM MATEMĀTIKĀ

IKT SPECIĀLISTI

2022.gadā, procentos no nodarbinātajiem

+10 000

IKT SPECIĀLISTI

VIDĒJĀ PROFESIONĀLĀ

SASNIEGT

50/50

IZGLĪTOJAMO SKAITA PROPORCIJU PROFESIONĀLĀS UN VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS PAKĀPĒ LĪDZ 2027. GADAM

MIGRĀCIJA

KVALIFICĒTA DARBASPĒKA PIESAISTE

MAZINĀTA BIROKRĀTIJA,
KOORDINĒTS PROCESS, NODOKĻU
NOMAKSA LATVIJĀ

EKONOMISKI AKTĪVIE IEDZĪVOTĀJI

Ekonomiskās aktivitātes
līmenis, procentos

73.8

62.3

68% ⇒ 72.5%

+23 500 EKONOMISKI AKTĪVO
IEDZĪVOTĀJU

ILGTSPĒJĪGS PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBAS FINANSĒJUMA MODELIS – KOPĪGA ATBILDĪBA

PUBLISKAIS
SEKTORS

INDIVĪDS

UZŅĒMUMS

RĪCĪBAS VIRZIENI

03 KVALIFICĒTU DARBINIEKU PIESAISTE

- Darbaspēka imigrācijas procesa pilnveide
- Ārvalstīs studējošo Latvijas un ārvalstu studentu piesaiste

02 DARBA TIRGUS PAPLAŠINĀŠANA

- Darbaspēka mobilitāte un mājokļu pieejamība
 - Ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju grupu motivācija un iesaiste darba tirgū
- Darbaspēka novecošanās tendences un veselīga darba vide

04 PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBAS PIEDĀVĀJUMS UN KVALITĀTE, PRASMES

- Pieaugušo mācīšanās kultūras attīstība sabiedrībā
- Darbinieku prasmju attīstība un pārkvalifikācijas atbalsta nodrošināšana un kvalitāte

01 STEAM IZGLĪTĪBA UN PRASMES

- Darba devēju līdzdalības palielināšana
- Kvalitātes un pārvaldības stiprināšana
- Finansiālā atbalsta sistēmas pilnveide
 - Mācību, t. sk. STEAM, materiālu nodrošināšana

05 ATBALTS UZŅĒMĒJU UZŅĒMĪGUMAM

- Atbalsta pieejamība uzņēmējiem pārkvalificēšanās iespējām, zināšanu kapacitātes celšanai
- Darba devēju un darbinieku tiesību un pienākumu kultūras attīstīšana

PĀRVALDĪBA

EKONOMIKAS MINISTRIJA - VEIDO PASŪTĪJUMU DARBA TIRGUS VAJADZĪBĀM

**NOZARU DARBA
TIRGUS
PROGNOZES,
IKGADĒJS
NOZARU
VAJADZĪBU
PASŪTĪJUMS**

EM, darba devēji

**IKGADĒJS
CILVĒKKAPITĀLA
PRASMJU
ATTĪSTĪBAS
PASŪTĪJUMS**

Cilvēkkapitāla
attīstības padome,
Apvienotā
pieaugušo izglītības
koordinācijas
komisija

**NOZARU VAJADZĪBU
PASŪTĪJUMA
NODROŠINĀŠANA
IZGLĪTĪBAS SISTĒMĀ
MĒRĶA GRUPĀM /
PRASMJU
PĀRVALDĪBAS
RISINĀJUMU
ATTĪSTĪBA,
IZGLĪTĪBAS SATURA
UN PROGRAMMU
KVALITĀTES
KONTROLE**
IZM

**MĀCĪBU
DALĪBNIKU
INFORMĒŠANA,
PIESAISTE UN
APKALPOŠANA**

LM, IZM, EM

**DARBA TIRGŪ
NEIESAISTĪTO
CILVĒKRESURSU
PIESAISTE UN
ATBALSTS**

LM

**MĀCĪBU
DALĪBNIKU-
NODARBINĀTĪBAS
MONITORINGS
UN ANALĪZE**

EM

DATOS UN PIERĀDĪJUMOS BALSTĪTI LĒMUMI, ANALĪTIKA

Kvalitātes kontrole
Priekšlikumi atbalsta programmu uzlabošanai

AR PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBU SAISTĪTO PUBLISKĀ SEKTORA
ATBALSTA PROGRAMMU MIKRO DATU ANALĪZE

Aktuālā informācija par uzņēmumu
darbaspēka vajadzībām

LATVIJAS LIELĀKO EKSPORTĒJOŠO
UZŅĒMUMU APTAUJA

2024

DARBA TIRGUS VIDĒJA UN
ILGTERMIŅA PROGNOZES

Attīstības mērķi
Nākotnes darba tirgus
izaicinājumi

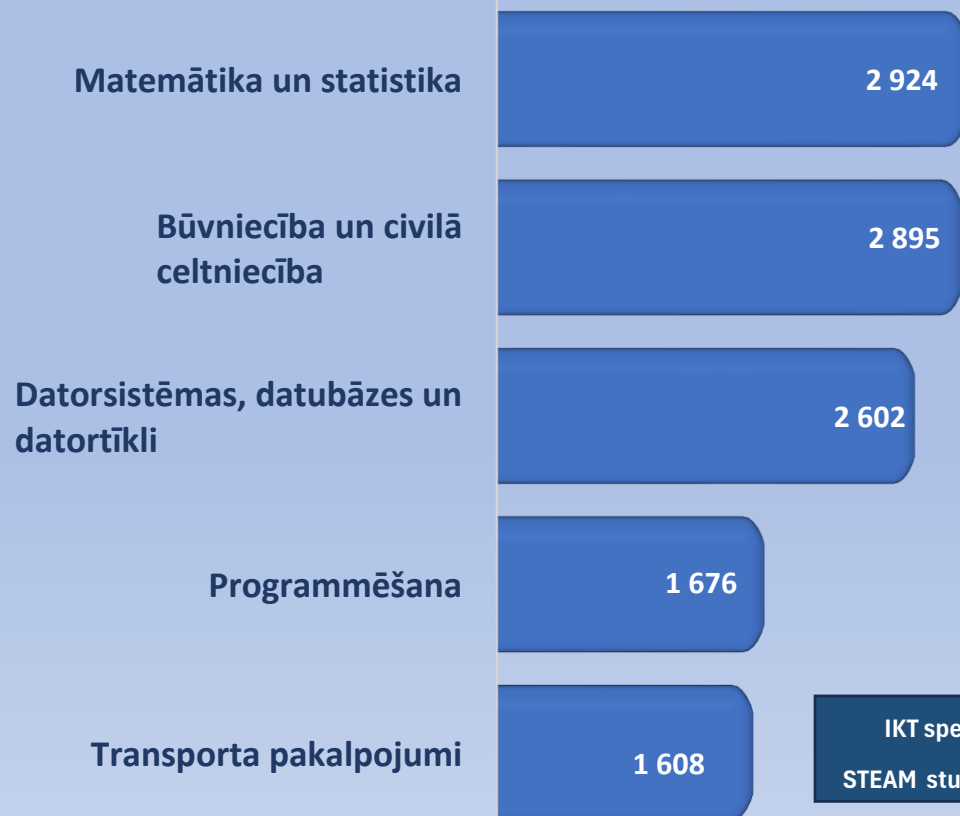
CILVĒKKAPITĀLA ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS
MONITORINGA UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMA SISTĒMA

Zems IKT
speciālistu
skaits un
STEAM
studējošo
īpatsvars

4.4% IKT
(2023)

25.2%
STEAM (2022)

TOP 5 AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU
GRUPAS AR LIELĀKO PROGNOZĒJAMO
DARBASPĒKA IZTRŪKUMU 2030. GADĀ

IKT speciālistu skaits **8.4%**
STEAM studējošo īpatsvars **30.4%**

1. Finansiālā atbalsta sistēmas pilnveide

- ✓ 9500 absolventiem dzēsti pedagoģijas programmu un studējošo kredīti
- ✓ Paaugstināts valsts finansējums STEAM interešu izglītības programmām no 10% uz 20%

2. Atbalsts STEAM mācībspēkam

- ✓ Izstrādāti 15 metodiskā atbalsta materiāli interešu izglītības programmām līdz 2026.g.

3. Kvalitātes stiprināšana

- ✓ Aktualizētas 30 profesionālo kvalifikāciju prasības, ieviešot jaunas STEAM prasmes

4. Darba devēju līdzdalība

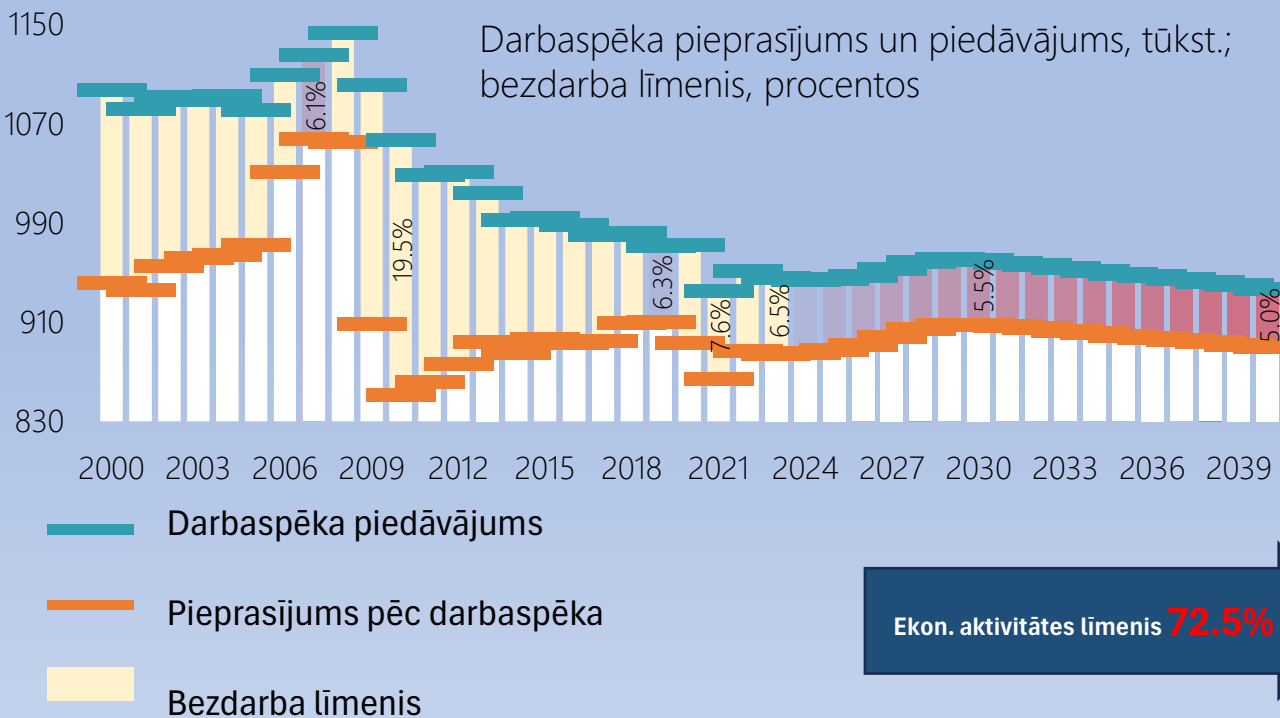
- ✓ Izstrādāti nozarē balstītas profesionālās izglītības iegūšanas modeļi, nodrošinot prakses pie nozaru uzņēmumiem

Zems
ekonomiskās
aktivitātes
līmenis

68,6%
Ekon. akt. līmenis

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS

DARBASPĒJĪGO IEDZĪVOTĀJU SKAITA SAMAZINĀŠANĀS
TURPINĀS UZTURĒT SPRIEDZI DARBA TIRGŪ

Ekon. aktivitātes līmenis **72.5%**

1. Darbaspēka mobilitāte un mājokļu pieejamība

- ✓ Īres mājokļu būvniecības programmas paplašināšana ekonomiskās attīstības centros
- ✓ Finansiāls stimuls darba devējam investēt savu darbinieku mobilitātē
- ✓ Neaplikt izdevumus par pārcelšanos ar IIN;
- ✓ Precizēt IIN likuma normas par nosacījumiem attiecībā uz saimnieciskajos izdevumos iekļaujamiem darbinieku izdevumiem par starppilsētu sabiedrisko transportu;
- ✓ Pārskatīt transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likuma normas

2. Ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju grupu motivācija un iesaiste darba tirgū

- ✓ Darba vietā apgūstamo iemaņu programmu paplašināšana;
- ✓ Atbalsta mehānismu izveide personām ar invaliditāti;
- ✓ Sociālās aprūpes pakalpojumu attīstīšana personu ar aprūpes pienākumiem iekļaušanai darba tirgū

3. Veselīga darba vide

- ✓ Projekta "Atbalsts ilgākam darba mūžam" izstrāde un uzsākšana, paredzot praktiskus atbalsta pasākumus vecāka gadagājuma nodarbinātajiem. Sniegts atbalsts **3000** nodarbinātajiem līdz **2028.g.**
- ✓ Atbalsts senioru mūžizglītībai
- ✓ Atbalsts darba uzdevumu veikšanā nepieciešamo rīku un tehnoloģiju apguvei kopā ar darba vides pielāgojumiem
- ✓ Izdienas pensiju sistēmas pārskatīšana

Kvalificētu darbinieku trūkums

2.8%
brīvo darba vietu skaits no kopējā

Sagaidāmais vakanču skaits pa nozarēm, kopējais prognozētais vakanču skaits periodā sākot ar 2022.gadu, tūkst.

Brīvo vietu skaits no kopējā **1%**

līdz 2030. gadam

līdz 2040. gadam

1. Imigrācijas procesu pilnveide

- ✓ Pilnveidot darbiekārtošanas pakalpojumu sniedzēju uzraudzības sistēmu;
- ✓ Izstrādāt vienotu procedūru ārvalstu darbaspēka piesaistei;
- ✓ Pastiprināt ārvalstu darbaspēka uzaicinātāju – fizisku un juridisku personu, atbildību;
- ✓ Uzlabot Nacionālās vīzu informācijas sistēmas funkcionalitāti;
- ✓ Ārvalstu darbaspēka integrācijas pasākumu īstenošana – līdz 2026.g. 4 pasākumi

2. Vienas pieturas aģentūras izveide augsti kvalificētu ārvalstu talantu piesaistei un informatīvā kampaņa

Līdz 2027.g. piesaistīti 30 000 augsti kvalificēti ārvalstu talanti

3. Izstrādāta viegli uztverama ceļa karte ārvalstīs studējošajiem jauniešiem, lai veicinātu viņu atgriešanos un labi apmaksātu darba iegūšanu Latvijā

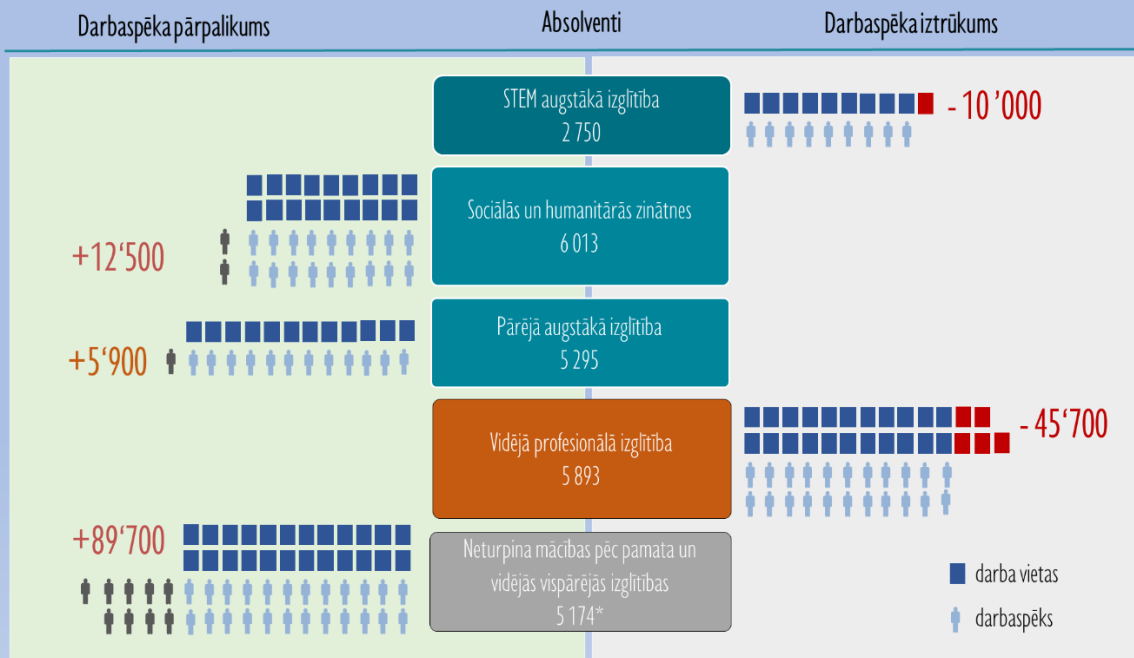
4. Atbalsts ārvalstu studentu integrācijai darba tirgū

- ✓ Izstrādāt rīcības plānu projektu Latvijā studējošajiem ārvalstu studentiem, lai veicinātu viņu oficiālu nodarbinātību;
- ✓ "Study in Latvia" kopā ar sadarbības partneriem īstenotas informatīvas un atbalsta aktivitātes ārvalstu studentiem

Nepietiekamas digitālās prasmes & vidējās un augsti kvalificēto darbinieku trūkums

45.3%
DESI (2023)

Darbaspēka prognozes 2030.gadam, absolventi 2023.gadā

DESI **70%**

1. Atbalsta programmas digitālo prasmju kompetenču paaugstināšanai

- ✓ ANM 2.3.1.2.i. investīcijas "Uzņēmumu digitālo prasmju attīstība"

Sniegtas mācības digitālo prasmju attīstībai 2521 komersantam, ar finansējumu 20 MEUR līdz 2026. g. vidum

- ✓ 2.3.1.1.i. investīcija „Augsta līmeņa digitālo prasmju apguves nodrošināšana”

Līdz 2026.g. vidum 3000 studenti, kam ir padziļinātās digitālās prasmes kvantu tehnoloģijās, augstas veiktspējas datošanas un valodu tehnoloģiju jomā ar finansējumu 17.5 MEUR

2. Atbalsta programmas kvalifikācijas celšanai

- ✓ ESF+ 4.2.4.2 pasākums "Atbalsts pieaugušo individuālajās vajadzībās balstītai pieaugušo izglītībai"
- ✓ ESF+ 4.3.3.1.pasākuma "Bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto personu kvalifikācijas un prasmju paaugstināšana"
- ✓ TPF 6.1.1.5. pasākuma "Nodarbināto prasmju pilnveide un atbalsts kvalifikācijas iegūšanai, atbalsts darbaspēka mācībām saskaņā ar uzņēmumu pieprasījumu"

3. Izvērtējums par efektīvāko atbalsta instrumentu kvalifikācijas celšanai/ pārkvalifikācijai

Izstrādāt nacionālu pārkvalifikācijas programmu un līdz 2027.g. pārkvalificēt 10 500 mazkvalificēti nodarbinātos

LAIKA GRAFIKS

*03.2024. noslēdzas Stratēģijas
starpinstitūciju saskaņošana*

*03.2024.-05.2024. tiek veikti Stratēģijas
labojumi/precizējumi*

07.2024. Stratēģijas apstiprināšana MK

*06.2024. Stratēģijas atkārtota nodošana
starpinstitūciju saskaņošanā*

Ekonomikas ministrija

PALDIES PAR UZMANĪBU!

 @EM_gov_lv,

   /ekonomikasministrij
a

 [www.em.gov.l
v](http://www.em.gov.lv)

 Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519,
Latvija

 +371
67013100

 [pasts@em.gov.l
v](mailto:pasts@em.gov.lv)